

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Jutasi György ügyvéd által képviselt Bugyi Nagyközség Önkormányzata (Bugyi, Beleznay tér 1.) felperesnek a dr. Hideg Nagy Kornél jogtanácsos által képviselt Nemzeti Közlekedési Hatóság Központi Hivatala (Budapest, Teréz krt. 38.) - mint a Közlekedési Főfelügyelet jogutódja - alperes ellen közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében - amely perbe a dr. Takács Margit jogtanácsos által képviselt Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség (Budapest, Mészáros u. 58/A.) az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében beavatkozott - a Pest Megyei Bíróság 2006. július 7. napján meghozott 6.K.27.031/2005/19. számú ítélete ellen a felperes részéről 20. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott helyen és napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t

A Legfelsőbb Bíróság a Pest Megyei Bíróság 6.K.27.031/2005/19. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek és az alperesi beavatkozónak 20.000-20.000 (húszezer-húszezer) forint felülvizsgálati eljárási perköltséget.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú közlekedési hatóság a 412/36/2005. számú határozatával a Pest Megyei Állami Közútkezelő Kht. részére engedélyezte Bugyi elkerülő út II. sz. tervezési szakasz építését a 7+700-9+306 km szelvények között.

Az elsőfokú közlekedési hatóság a 412/37/2005. számú határozatával elutasította a Pest Megyei Állami Közútkezelő Kht. építési engedély megadása iránti kérelmét a Bugyi elkerülő út II. sz. tervezési szakasz 5+400-7+700 km szelvények közötti építési szakaszra vonatkozóan a Közép-dunavölgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi

és Vízügyi Felügyelőség szakhatósági állásfoglalásának 1. pontjára hivatkozással.

A Pest Megyei Állami Közútkezelő Kht. és a felperes fellebbezése folytán az alperes a 2005. augusztus 3. napján meghozott 1693/7/2005. számú határozatával megsemmisítette az elsőfokú közigazgatási határozatokat és az érintett útszakaszokra az építési engedélyt nem adta meg. Határozata indokolásában megállapította, hogy az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség a 15/2000.(XI.16.) KöViM rendelet (a továbbiakban: R.) 5. §-ának /2/ bekezdése szerint adott szakhatósági állásfoglalásának - mellyel helybenhagyta az elsőfokú szakhatósági állásfoglalást - figyelembe vétele alapján az építési engedély iránti kérelmet el kellett utasítania. Az állásfoglalása rögzíti, hogy a tervezett út Natura 2000 területen haladna át, ahol jelentős mennyiségben fordulnak elő fokozottan védett madárfajok, növénytársulások, illetőleg tájvédelmi vonatkozásban sem megfelelő a tervdokumentáció.

A felperes keresetében kérte a közigazgatási határozatok hatályon kívül helyezését és az elsőfokú hatóság új eljárásra kötelezését. A megyei bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Ítéletének indokolásában az R. 5. §-ának /2/ és /5/ bekezdéseire hivatkozással megállapította, hogy az alperes a beavatkozótól másodfokú szakhatósági állásfoglalást szerzett be, amely az elsőfokú szakhatósági állásfoglalást helybenhagyta. A másodfokú környezetvédelmi szakhatóság állásfoglalásában megerősítette az elsőfokú szakhatósági álláspontot, hangsúlyozva, hogy az elkerülő út kialakítása a természetvédelmi szempontból értékes területen jelentős területfoglalással járna, amely védett növényfajok élőhelyének megsemmisítését is jelentené. Egy esetlegesen megépülő út olyan mértékű természetkárosítást okozna, amely mind a hazai, mind az Európai Unió természetvédelmi irányelvei teljes megsértését jelentené. A megyei bíróság az általa lefolytatott bizonyítási eljárás keretében meghallgatott tanúk vallomásai, illetőleg a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Ttv.) 42. §-ának /1/ bekezdése, 43. §-ának /1/ bekezdése, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.) 67. § /1/ és /2/ bekezdései, illetőleg a 275/2004.(X.8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm.rendelet) alapján megállapította, hogy a felülvizsgálni kért határozatok törvényesek és megalapozottak. A bíróság álláspontja szerint a környezetvédelmi szakhatóságok a hatályos jogszabályoknak megfelelő állásfoglalást adtak az ügyben.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte annak hatályon kívül helyezését. Álláspontja szerint a jogerős ítélet jogszabálysértő; az Alkotmány 18. §-ába, 8. §-ába, 70/D. §-ának /1/ bekezdésébe, a Ttv. 42. §-

ának /1/ bekezdésébe, 43. §-ának /1/ bekezdésébe, a 275/2004.(X.8.) Korm.rendelet 4. és 10. §-ába, az 1957. évi IV. törvény (a továbbiakban: Áe.) 26. és 43. §-aiba, a Pp. 221. §-ába, illetve a 92/43/EGK Irányelv 6. cikkébe ütközik. A felperes felülvizsgálati kérelmében kifejtette, hogy minden jogalkalmazónak, így az alperesi beavatkozónak is figyelembe kell vennie az Alkotmányban rögzített alapjogokat, minden egyes jogértelmezésnek összhangban kell lennie az Alkotmány rendelkezéseivel. Az elkerülő út megépítésére legfőképp azért van szükség, hogy a felperes területét mentesítsék a tehergépkocsi forgalom alól. A községben lakók egészsége jelenleg ezen átmenő forgalom miatt súlyosan károsodik. A 28/1994.(V.20.) AB határozat, a Ttv. 43. §-ának /4/ bekezdése és az EGK Irányelv 6. cikke értelmében a természet, a természeti tényezők nem élvezhetnek abszolút védelmet, a jogalkalmazónak minden esetben meg kell vizsgálnia, hogy fennáll-e olyan közérdek, amely érvényesülése megelőzi a természet védelméhez fűződő érdek érvényesülését. Jelen esetben a legfontosabb közérdek az emberi egészség védelme.

A Ttv. 31. §-ára, a Korm.rendelet 8. §-ának /2/ bekezdésére és az Alkotmánybíróság 14/1998.(V.8.) AB határozatára hivatkozással előadta, hogy a természetvédelmi hatóságnak minden esetben meg kell vizsgálnia az adott terület védetté nyilvánításának konkrét célját. A védett területhez való tartozás még nem jelenthet automatikus elutasítást, azon beruházásokat bizonyos feltételek esetén el lehet végezni, a védelem nem lehet abszolút jellegű. Jelen esetben sem a hatóságok, sem a bíróság nem végezték el a vizsgálatot, a határozatokból nem állapítható meg egyértelműen, hogy pontosan milyen célt szolgál az érintett területek védetté nyilvánítása és ez mennyire összeegyeztethetetlen az útépítéssel. Az sem derül ki, hogy az építési tevékenység mekkora veszélyt jelent a védett madarakra, mennyire érinti az életüket. A környezet csekély fokú zavarása nem alapozhatja meg a hatóságok elutasító álláspontját, ennek tisztázása érdekében a hatóságoknak és a megyei bíróságnak fel kellett volna deríteniük a tényállást, pontosan meg kellett volna állapítaniuk, hogy milyen madarak és egyéb élőlények mekkora populációjára lehet hatással az út megépítése és ez hatás milyen jellegű és mértékű lenne. A megyei bíróság által lefolytatott bizonyítás általános megállapításokra szorítkozik, de nem derül ki, hogy az adott konkrét út megépítése milyen várható hatásokkal járna a területen élő állatfajok életére. Nem vizsgálták azt sem, hogy az útépítést lehet-e olyan feltételekkel végezni, amely alapján a meghatározott célok megvalósíthatók lennének figyelemmel a Korm.rendelet 4. §-ának /2/ bekezdésében foglaltakra.

Előadta továbbá a felperes, hogy a szakhatóságok álláspontja - amely szerint az útépítéssel érintett területek kijelölt Natura 2000 területnek minősülnek - téves. A kérdéses területek ilyenek nem minősülnek, mivel Natura 2000 területté nyilvánítási eljárásuk még nem fejeződött be, ebből következően ahhoz joghatás nem fűződhet, ennek alapján nem lehet megtagadni az engedélyt.

Előadta végül, hogy a megyei bíróság a Ttv. alapján kizárólag annak megállapítására szorítkozott, hogy a tilalom megszegését jelentené az útszakasz tervezett nyomvonalon történő építése. A Ttv. ítéletben megjelölt rendelkezéseinek értelmezése és megfelelő bizonyítás lefolytatása nélkül nem hozhatott megalapozott döntést a bíróság. A megyei bíróság a kívánt bizonyítási eljárás lefolytatásának mellőzése mellett nem indokolja álláspontját, nem derül ki az ítéletből, hogy a felperes által előadottakat miért hagyta figyelmen kívül és miért csak az alperesi álláspontot tartotta elfogadhatónak.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Előadta, hogy a felperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott ugyan jogszabályokra, de ezek közül egyet sem jelölt meg olyanként, amelyet a perben az elsőfokú bíróság megsértett volna. Előadta továbbá, hogy az R. 5. §-ának /2/ bekezdése szerinti szakhatósági állásfoglalás alapján hozta meg döntését. Nyilvánvaló tény, hogy a környezetvédelmi szakhatóság által képviselt közérdek és a felperes által képviselt magánérdekek összessége ütközik egymással, ez nem jelenti azt, hogy a bíróság által felülvizsgált határozat jogszabályt sért.

Az alperesi beavatkozó felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Álláspontja szerint a felülvizsgálati kérelem megalapozatlan, egyes jogszabályokat, alkotmánybírósági határozatokat környezetükből kiragadva próbálja a felperes alátámasztani érvelését. A Ktv. és a Ttv. is hangsúlyozza az épített és természetes környezet egységes, összehangolt védelmét.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Ttv. 42. §-ának /1/ bekezdése értelmében tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása.

Az R. 5. §-ának /2/ bekezdése szerint a hatóság az engedélyezési eljárásban szakhatósági állásfoglalást igénylő kérdésekben csak az érdekelt szakhatóság hozzájárulásának figyelembevételével rendelkezhet.

A felperes felülvizsgálati kérelmében lényegében arra hivatkozott, hogy a közigazgatási szervek és az eljáró bíróság nem derítették fel szükséges mértékben a tényállást és ezáltal Bugyi Nagyközség lakosságának az egészséges környezethez fűződő alkotmányos jogait sértő döntések születtek.

A perben a Legfelsőbb Bíróságnak is azt kellett eldönteni, hogy a beavatkozó szakhatósági állásfoglalása kellően alátámasztatott,

megalapozott volt-e, illetőleg a megyei bíróság a bizonyítékok mérlegelésével helyesen állapította-e meg a tényállást.

A Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a megyei bíróság értékelte a szakhatósági állásfoglalás tartalmát - amely részletesen felsorolja a védett madárfajok és növényzet előfordulását a tervezett út által érintett területen -, tanúkat hallgatott meg és a bizonyítékokat összességében értékelve hozott határozatot.

A Legfelsőbb Bíróság megítélése szerint a megyei bíróság az ügy tényállását teljes körűen feltárta és a bizonyítékok okszerű mérlegelésével ítéletét kellő mélységben megindokolva, a természetvédelmi jogszabályok előírásainak megfelelő döntést hozott.

A Legfelsőbb Bíróság a felperes felülvizsgálati kérelmében foglaltakkal kapcsolatban rámutat arra, hogy a Pp. 270. §-ának /2/ bekezdése értelmében a Legfelsőbb Bíróságtól jogszabálysértésre alapítottan lehet a jogerős ítélet felülvizsgálatát kérni. Anyagi jogi és eljárási szabályok megsértése egyaránt alapot adhat a felülvizsgálati kérelem előterjesztésére, azonban ha olyan eljárási szabálysértés nem történt, amely az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással volt, a megtámadott határozatot hatályában fenn kell tartani. Ha tehát a bírósági ítélet tényállása iratellenesen került megállapításra, okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmazó módon történt a bizonyítékok mérlegelése, akkor az eljárási szabálysértés megállapítható. Nem állapítható meg ugyanakkor jogszabálysértés, ha a felülvizsgálati kérelem a bizonyítékok szabad mérlegelését támadja.

A Legfelsőbb Bíróság jelen ügyben olyan eljárási szabálysértést nem észlelt, amely a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését indokolná; a megyei bíróság a bizonyítékok helyes mérlegelésével jutott arra a következtetésre, hogy az alperes a jogszabályoknak megfelelő szakhatósági állásfoglaláson alapuló törvényes határozatot hozott.

Mindezek alapján a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának /3/ bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta.

A pervesztes felperest a Pp. 78. §-ának /1/ bekezdése alapján kötelezte a Legfelsőbb Bíróság az alperes és az alperesi beavatkozó felülvizsgálati eljárási perköltségének a megfizetésére.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a felperes teljes személyes illetékmentessége folytán az állam viseli (6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a).

Budapest, 2007. október 9.

**Dr. Kozma György sk. tanácselnök, Dr.Kárpáti Zoltán sk. előadó
bíró, Dr.Kovács Ákos sk. bíró**

A kiadmány hitelével

bírósági írnok